

Lovforslag nr. L 116. Fremsat den 15. januar 1985 af ministeren for Grønland

Forslag

til

Lov om ændring af lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner

§ 1

I lov nr. 510 af 21. december 1979 om tilskud til Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner, som ændret senest ved lov nr. 90 af 14. marts 1984, affattes § 1 således:

»§ 1. Staten yder i årene 1985, 1986 og 1987 følgende tilskud til Grønlands hjemmestyre, jfr. dog stk. 2 og § 2:

I 1985 ydes 894,9 mill. kr.

I 1986 ydes 896,5 mill. kr.

I 1987 ydes 898,2 mill. kr.

Stk. 2. For 1986 og 1987 reguleres beløbet efter stk. 1 med samme faktor som bevillingerne til ministeriet for Grønlands netto-driftsudgifter, ekskl. forrentning og afskrivning, bliver reguleret med på finansloven for 1986 på grund af pris- og lønstigninger. For 1987 reguleres beløbet herudover med den tilsvarende faktor for finansloven for 1987.«

§ 2

Loven har virkning fra og med kalenderåret 1985.

Bemærkninger til lovforslaget

Ifølge bestemmelsen i § 5 i lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre kan rigsmyndighederne efter forhandling med hjemmestyret ved lov bemyndige hjemmestyret til at overtage den regelfastsættende myndighed for samt administrationen af et sagsområde eller en del af et sagsområde, der er nævnt i bilaget til loven. Tilskud til således overtagne sagsområder fastsættes ved lov.

Ved lov nr. 90 af 14. marts 1984 om ændring af lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner - Folketingstidende 1983-84, sp. 113, 344, 1326 og 1682; Tillæg A, sp. 581; Tillæg B, sp. 139, og Tillæg C sp. 47 - blev fastsat regler om ydelse af statstilskud til hjemmestyret i årene 1984 og 1985 til de sagsområder, som er overtaget af hjemmestyret efter bestemmelsen i hjemmestyrelovens § 5. I henhold hertil ydes der i årene 1984 og 1985 et statstilskud på henholdsvis 661,7 mill. kr. og 662,7 mill. kr. Tilskuddet nedsættes dog med de koncessionsindtægter fra Greenex, som hjemmestyret modtager det enkelte år.

Tilskuddet i 1985 reguleres med samme faktor, som bevillingerne til ministeriet for Grønlands nettodriftsudgifter, ekskl. forrentning og afskrivning, bliver reguleret med på finansloven for 1985 på grund af pris- og lønstigninger.

Ved lov nr. 134 om støtte til erhverv i Grønland, lov nr. 135 for Grønland om produktion og salg af grønlandske produkter og lov nr. 136 om ændring af lov om Den kgl. grønlandske Handel, alle af 28. marts 1984, blev der skabt grundlag for, at erhvervsstøtten og KGHs produktions- og salgsvirksomhed overtages af Grønlands hjemmestyre fra 1. januar 1985 efter bestemmelsen i hjemmestyrelovens § 5.

I overensstemmelse med betænkningen fra kommissionen om hjemmestyre i Grønland foreslås endvidere til hjemmestyret overført en række mindre tilskud, der hidtil af staten har været ydet til erhvervsformål.

I forbindelse med overførslen af de nævnte sagsområder foreslås det i nærværende lovforslag, at det fastsatte statstilskud til hjemmestyret i 1985

forhøjes med et beløb svarende til statens besparelser ved sagsområdernes overførsel. Samtidig foreslås der fastsat tilskud for 1986 og 1987.

På grundlag af forslag til finanslov for 1985, budgetoverslag for årene 1986 og 1987 samt de foreliggende anlægsplaner for 1985-87 kan statens udgifter vedrørende de sagsområder og tilskud, der overtages af hjemmestyret, opgøres som vist på næste side.

Tilskuddet vedrørende driftsudgifterne til KGHs produktions- og salgsvirksomhed er dog fastsat 34,2 mill. kr. højere end ifølge forslag til finanslov, idet der under forhandlingerne mellem hjemmestyret og ministeriet for Grønland har været enighed om, at de budgetterede driftsudgifter var for lave.

Alle tal i oversigten på næste side er i prisniveau medio 1985. Udgifterne til KGHs produktions- og salgsvirksomhed, udgifter og indtægter vedrørende erhvervsstøtten og diverse tilskud inden for erhvervsområdet søges på finansloven i løbende priser. Udgifterne ved administration af erhvervsstøtten ved rigsombudet, fangstretjser, fiskeri- og fangststatistik og administration i ministeriet for Grønland samt anlægsudgifterne inden for produktions- og salgsvirksomheden, som er søgt i prisniveau januar 1984, er i oversigten opregnet til prisniveau medio 1985.

Det bemærkes, at den lokale administration af erhvervsstøtten, der hidtil har været udført ved de enkelte kommunekontorer som et led i disses opgaver for staten, forudsættes fortsat for hjemmestyret uden tilskudsmæssige konsekvenser.

Produktions- og salgsvirksomheden har behov for en betydelig driftskapital til finansiering af lagre og råvarer, færdigvarer, driftsvarer og udestående fordringer. Den vederlagsfri overdragelse af lagre og udestående fordringer inden for produktions- og salgsvirksomheden skulle delvis kunne løse behovet for finansiering af driftskapitalen. Der er imidlertid de senere år forekommet betydelige stigninger i værdien af lagre og fordringer inden for produktions- og salgsvirksomheden. Som kompensation for hjemmestyrets renteudgifter i forbindelse

med lånefinansiering af stigningen i værdien af lagre og fordringer foreslås der for årene 1985-87 ydet et årligt driftskapitaltilskud på 9 mill. kr.

Regeringen har forudsat, at ydelsen af dette tilskud, som i nedenstående oversigt er indregnet i produktions- og salgsvirksomheden, ophører med udgangen af 1987.

	Finans- lovforslag 1985	Budget- overslag 1986	Budget- overslag 1987
		Mill. kr.	
I. Driftsudgifter, herunder driftstilskud.			
<i>A. KGH.</i>			
Produktions- og salgsvirksomheden (ekskl. forrentning og afskrivning) ¹⁾	105,2	105,2	105,2
<i>B. Erhvervsstøtte.</i>			
Administration af erhvervsstøtten ved rigsombudet	3,1	3,1	3,1
Indfrielse af garantiforpligtelser; erhvervsstøtte	5,0	6,0	7,0
Rentetilskud, erhvervsstøtte	14,3	17,7	20,8
FEOGA-tilskud	÷ 5,2	÷ 1,5	÷ 1,5
Tilbagebetaling indfrieede garantier	÷ 1,7	÷ 2,0	÷ 2,3
Tilbagebetaling af rente- og afdragsfrie lån	÷ 0,6	÷ 0,6	÷ 0,6
<i>C. Diverse.</i>			
Landsforeningen af fiskere og fangere.....	0,5	0,5	0,5
Fåreavl	0,7	0,7	0,7
Udviklingsprogram, fåreavl	4,0	0,5	-
Fangstrejser	0,1	0,1	0,1
Fiskeri- og fangststatistik	0,8	0,8	0,8
Administration i ministeriet for Grønland.....	0,4	0,4	0,4
II. Anlægsudgifter, herunder anlægstilskud og udlån.			
<i>A. KGH.</i>			
Produktions- og salgsvirksomheden	52,2	37,3	32,4
<i>B. Erhvervsstøtte.</i>			
Anlægstilskud, erhvervsformål	17,1	17,1	17,1
Lån til erhvervsformål i Grønland.....	13,9	13,9	13,9
Afdrag og indfrielse af erhvervsstøttelån.....	÷ 7,8	÷ 8,1	÷ 8,1
Renter af erhvervsstøttelån	÷ 6,2	÷ 6,4	÷ 6,2
Nettoudgifter i prisniveau medio 1985	195,8	184,7	183,3

¹⁾ I beløbet indgår driftskapitaltilskud, pensionsbidragstilskud for enkelte tjenestemænd samt rigsrevisionens udgifter til revision af produktions- og salgsvirksomhedens regnskaber.

Gennemsnittet af de budgetterede statsudgifter i 1985-87 vedrørende de sagsområder og tilskud, der foreslås overført, udgør således i prisniveau medio 1985 187,9 mill. kr.

For de sagsområder, der tidligere er overtaget af hjemmestyret, foreslås tilskuddet forhøjet med 9,5 mill. kr. på grundlag af de udgiftsmæssige konsekvenser af den forventede udvikling i befolkningens størrelse og sammensætning og andre objektive faktorer.

I forbindelse med oprettelse af HF-kursus i Egedesminde foreslås tilskuddet endvidere forhøjet med 2,0 mill. kr. svarende til de af undervisningsministeriet beregnede amtskommunale besparelser i 1985.

I forbindelse med oprettelse af HF-kursus i Egedesminde foreslås tilskuddet endvidere forhøjet med 2,0 mill. kr. svarende til de af undervisningsministeriet beregnede amtskommunale besparelser i 1985.

Tilskud til hjemmestyret vil herefter for årene 1985, 1986 og 1987 kunne beregnes således:

	Mill. kr.
Tilskud i 1985 i prisniveau medio 1984 i henhold til lov nr. 90 af 14. marts 1984.....	662,7
Regulering efter objektive faktorer...	9,5
I alt	672,2
Regulering med den faktor, som bevillingerne til ministeriet for Grønlands nettodrifudsgifter, ekskl. forrentning og afskrivning, bliver reguleret med på finansloven for 1985 på grund af pris- og lønstigninger (4,88 pct.).....	32,8
I alt	705,0
Tilskud til nye opgaver.....	187,9
Tilskud til HF-kursus i Egedesminde	2,0
Tilskud i 1985 i prisniveau medio 1985.....	894,9

EFG-basisuddannelsen for grønlandske uddannelsessøgende på Ikast handelskostskole overføres gradvis til hjemmestyret i perioden 1. august 1984 til 31. juli 1989 i takt med, at der i Grønland etableres tilstrækkelige undervisningsfaciliteter.

Ifølge bemærkningerne til forslag til lov nr. 90 af 14. marts 1984 udgør tilskuddet til EFG-basisuddannelsen i årene 1985, 1986 og 1987 henholdsvis 2,0 mill. kr., 3,5 mill. kr. og 5,1 mill. kr. i prisniveau medio 1984.

Tilvæksten i tilskuddet til EFG-basisuddannelsen udgør opregnet til prisniveau medio 1985 1,6 mill. kr. i 1986 og 3,3 mill. kr. i 1987.

De samlede tilskud for 1986 og 1987 udgør i prisniveau medio 1985 henholdsvis 896,5 mill. kr. og 898,2 mill. kr.

Ved forslag til § 1, stk. 2, er det forudsat, at ovennævnte samlede tilskudsbeløb for 1986 og 1987, herunder den del af tilskuddet der vedrører KGHs produktions- og salgsafdeling, reguleres med samme faktor som bevillingerne til ministeriet for Grønlands nettodrifudsgifter, ekskl. forrentning og afskrivning, bliver reguleret med på finansloven for det pågældende år på grund af pris- og lønstigninger.

De økonomiske vilkår for produktions- og salgsvirksomheden har gennem de senere år været overordentlig vanskelige at forudsige, og der er forekommet betydelige afvigelser mellem budgettal og regnskabstal på grund af ændringer i udefra kommende faktorer såsom verdensmarkedspriser, valutakurser, fiskeressourcer og afsætningsmuligheder. Det kan f.eks. oplyses, at et gennemsnitligt fald i verdensmarkedspriserne for fiskeprodukter på 10 pct. vil medføre en forringelse af driftsresultatet for produktions- og salgsvirksomheden på ca. 56 mill. kr.

Valutakurserne er også af betydning. 1 pct. udsving i dollarkursen vil f.eks. medføre en ændring i driftsresultatet på ca. 1,2 mill. kr. under forudsætning af en årlig omsætning på det amerikanske marked på 120 mill. kr.

Som en illustration af fiskeressourcernes betydning for produktions- og salgsvirksomheden kan det nævnes, at en nedgang i indhandlingsmængden for rejer på 1.000 tons i forhold til den budgetterede mængde vil medføre en forringelse af driftsresultatet i størrelsesordenen 5 mill. kr.

Det forudsættes derfor, at både hjemmestyret og staten på ethvert tidspunkt i tilskudsperioden kan kræve genforhandling om tilskuddets størrelse.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Staten yder i årene 1985, 1986 og 1987 følgende tilskud til Grønlands hjemmestyre, jfr. dog stk. 2 og § 2:

I 1985 ydes 894,9 mill. kr.

I 1986 ydes 896,5 mill. kr.

I 1987 ydes 898,2 mill. kr.

Stk. 2. For 1986 og 1987 reguleres beløbet efter stk. 1 med samme faktor som bevillingerne til ministeriet for Grønlands nettodriftsudgifter, ekskl. forrentning og afskrivning, bliver reguleret med på finansloven for

1986 på grund af pris- og lønstigninger. For 1987 reguleres beløbet herudover med den tilsvarende faktor for finansloven for 1987.«

§ 1. Staten yder i årene 1984 og 1985 følgende tilskud til Grønlands hjemmestyre:

I 1984 ydes 661,7 mill. kr.

I 1985 ydes 662,7 mill. kr.

Stk. 2. For 1985 reguleres beløbet efter stk. 1 med samme faktor, som bevillingerne til ministeriet for Grønlands nettodriftsudgifter, ekskl. forrentning og afskrivning, bliver reguleret med på finansloven for 1985 på grund af pris- og lønstigninger.